

3. Vodstvo Evropy

! Vše si pozorně přečti a vyhledej na mapě! Pokud nemůžeš použít mapu on-line, projdi se ke škole, mapu Evropy najdeš za oknem u vchodu.

➤ Oceány a moře

- **Atlantický oceán** oblévá západ Evropy, v něm proudí **teplý Golfský proud** (ovlivňuje evropské podnebí).
- **Severní ledový oceán** obklopuje sever Evropy, je to nejmenší a nejstudenější oceán.
- **Moře se dotýkají pevniny**, zpravidla tvoří okraje oceánů, moře mohou od oceánů oddělovat ostrovy.
  - **Na severu** najdeme moře Severní, Norské, Barentsovo.
  - **Na jihu** je Středozemní moře.
  - Tzv. **vnitřní moře** jsou např. Baltské, Jaderské, Černé, Egejské.

➤ Zálivy, fjordy, průlivy a průplavy

- **Záliv** je výběžek moře či oceánu do pevniny.
  - **Biskajský, Botnický**
- **Fjord** je dlouhý záliv ledovcového původu v horských oblastech a najdeme je hlavně v Norsku.
- **Průliv** je mořská úžina mezi dvěma výběžky pevniny, která spojuje dvě různá moře či oceány (přírodní).
  - **Gibraltarský a Lamanšský**

- **Průplav** je také spojení dvou moří či oceánů, ale nemá přírodní původ, je vytvořen uměle (člověkem).

➤ **Řeky, jezera, přehrady a vodopády**

- **Úmoří** je část pevniny, ze které všechna povrchová voda teče do jednoho moře či oceánu.
  - Např. úmoří Černého moře, Baltského moře, Severního moře nebo Atlantského oceánu.
- **Delta** je místo, kde se řeka vlévá (neboli ústí) do jezera, moře či oceánu. V Evropě je velké množství řek.
  - Mezi **největší** patří: **Volha, Rýn, Dněpr a Dunaj**.
  - Další **významné** řeky jsou **Labe, Visla, Pád, Ebro** nebo **Seina**.
  - Velké řeky slouží k říční dopravě.
  - **Povodí** je oblast, kde všechny vody odtékají do jedné řeky. U nás známe např. povodí řeky Labe, Vltavy nebo Ohře.
- Severoevropská jezera jsou převážně ledovcového původu.
  - **Největší** Evropské jezero je v Rusku a jmenuje se **Ladožské**.
- **Největší vodopády** najdeme v **Norsku** a na **Islandu**.
- **Přehrady** vznikly vybudováním hráze přes vodní tok (např. Fláje nebo Orlick), bývají zdrojem pitné vody nebo energie (vodní elektrárny).

Úkoly: pracuj s mapou

1. Najdi na mapě, která moře oblévají Skandinávský poloostrov. Napiš je.
.....
2. Která řeka protéká Londýnem? .....
3. Který oceán oblévá západní Evropu? .....
4. Do kterého moře se vlévá řeka Dněpr? .....
5. Vysvětli rozdíl mezi průlivem a průplavem.
.....
6. Jak se nazývá průliv, který najdeme mezi Pyrenejským poloostrovem a Afrikou? .....
7. Kde se nachází největší vodopády? .....
8. Kterým městem protéká řeka Seine? .....
9. Jak se nazývá ústí řeky do moře? .....
10. Jak se nazývá mořský proud, který nejvíce ovlivňuje podnebí v Evropě? .....